

rer vedkommende selv. I den forbindelse nævnes bl.a. tilfælde, hvor der som led i forvaltningsmyndigheders opgavevaretagelse kan være spørgsmål om destruktion af sundhedsfarlige fødevarer eller standsning af en igangværende forurening.

Hertil skal Justitsministeriet bemærke, at lovforslagets § 10, stk. 1 – som anført i pkt. 1.1 ovenfor – bl.a. bygger på det selvinkrimineringsforbud, der kan udledes af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og på den retspraksis, der knytter sig til denne bestemmelse.

I den forbindelse kan der bl.a. henvises til pkt. 4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor det i en gennemgang af selvinkrimineringsforbudet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 bl.a. anføres, at det ikke er afklaret i konventionspraksis, om forbudet mod selvinkriminering i artikel 6 er til hinder for, at administrative myndigheder fortsætter behandlingen af en »civil« sag, f.eks. med henblik på at meddele forbud eller påbud, og i forbindelse hermed anvender oplysningspligter under trussel om straf mv., selv om der er blevet indledt strafretsfølgning i anledning af samme forhold, f.eks. for udøvelse af virksomhed uden overholdelse af relevant lovgivning.

Imidlertid er det som anført i bemærkningerne nærliggende at antage, at den mistænkte i sådanne tilfælde kan påberåbe sig forbudet mod selvinkriminering i artikel 6, i det omfang oplysningerne vedrører det eller de forhold, der har givet anledning til strafforfølgning.

På baggrund af den eksisterende retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol må det efter Justitsministeriets opfattelse give anledning til betydelig tvivl, om det ville være foreneligt med artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at indføre en regel om, at forbudet mod selvinkriminering ikke skulle gælde, såfremt en oplysningspligt anvendes i forhold til en mistænkt person med henblik på at afværge faresituationer (dvs. med henblik på f.eks. at destruere sundhedsfarlige fødevarer eller standse en forurening).

Hertil kommer, at en sådan undtagelse til lovforslagets § 10, stk. 1, om retten til ikke at udtale sig ikke ville være forenelig med andre grundlæggende principper i dansk ret om mistænkte personers ret til ikke at udtale sig.

Heller ikke i retsplejelovens straffeprocessuelle regler findes der således mulighed for at pålægge en mistænkt eller tiltalt person pligt til at udtale sig – og dermed eventuelt inkriminere sig selv – itilfælde, hvor tilvejebringelse af de pågældende oplysninger kunne tænkes at afværge mulige faresituationer. En person, der f.eks. er sigtet for ulovlig handel med narkotika, vil således ikke kunne forpligtes til over for politiet at oplyse, hvem de pågældende stoffer er solgt til – heller ikke i tilfælde, hvor der er eller kan være tale om alvorlig helbredsfare for modtagerne.

Der kan være grund til at fremhæve, at den omtalte bestemmelse i lovforslagets § 10, stk. 1, alene begrænser adgangen til at håndhæve oplysningspligter over for mistænkte personer.

Lovforslagets regler vil således ikke være til hinder for, at forvaltningsmyndigheder – bl.a. med henblik på at afværge faresituationer af den omhandlede karakter – gennemfører tvangsindgreb i form af kontrolbesøg mv. hos såvel en mistænkt person som hos andre for herigennem at skaffe oplysninger til brug for behandlingen af spørgsmål om f.eks. udstedelse af påbud eller forbud, jf. lovforslagets § 9, stk. 2.

Lovforslagets regler vil endvidere ikke være til hinder for, at oplysningspligter i lovgivningen mv. anvendes over for andre end den mistænkte med henblik på behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf, jf. lovforslagets § 10, stk. 2.

5. Konkurrenceretten

Jonas Christoffersen anfører også, at der i lovforslaget bør tages stilling til forholdet mellem lovforslagets § 10 og konkurrencerettens regler om oplysningspligt.

Hertil bemærkes følgende:

Efter lovforslagets § 1, stk. 5, omfatter § 1, stk. 1 og 2, ikke tvangsindgreb, som foretages efter indhentet retskendelse. Det indebærer, at lovforslagets regler om gennemførelse af tvangsindgreb (kapitel 2) og om forholdet til strafferetsplejen ved gennemførelsen af tvangsindgreb (kapitel 3) ikke finder anvendelse for konkurrencemyndighedernes kontrolbesøg, der kun kan finde sted efter indhentet retskendelse, jf. konkurrencelovens § 18, stk. 3.

Om baggrunden herfor kan der henvises til pkt. 3.1.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.